

یادداشت

میوه دیپلماسی را به سفره مردم بیاورید

سامان مهرداد

دولت سیزدهم در حوزه اقتصادی نتوانسته آن گونه که وعده کرده بود عمل کند؛ عملکرد ۲۱ ماهه دولت و آماری که بر جای گذاشته، دال بر اثبات این موضوع است و همین امر موجب فشار معیشتی و نارضایتی بخش عمده‌ای از مردم شده اما به موازات معضلات اقتصادی، دولت در حوزه دیپلماسی موفقیت‌های قابل توجهی داشته است. حل و فصل پرونده‌های اقتصادی مورد اختلاف با همسایگان، تقویت ارتباط با کشورهای منطقه، تعمیق روابط با قدرت نوظهوری چون چین و اتخاذ رویکرد مبتنی بر عقلانیت در مواجهه با غرب و توافق برجام، بخشی از این موفقیت‌های قابل ذکر دولت سیزدهم به شمار می‌روند.

احیای روابط با عربستان و امارات، توافق قریب‌الوقوع با مصر، حل اختلاف گازی با ترکمنستان، عمیق‌تر کردن ارتباط با کشورهای تاجیکستان و ارمنستان، امضای توافق‌نامه امنیتی با عراق و حتی تلاش در جهت بهبود رابطه با کشورهای شرق آسیا چون اندونزی، گوشه‌ای از کارنامه دولت است که از تغییر رویکردهای گذشته و قدم‌برداشتن در مسیر صحیح حکایت می‌کند.

حتی در پرونده برجام هم تا کنون سعی شده به هر قیمت به خواسته غرب تن داده نشود و شاهد مثال این گزاره، عدم توافق در اواخر تابستان سال گذشته است؛ زمانی که غرب از احیای برجام سخن می‌گفت و ایران روی مواضع اصولی خود از جمله لزوم خاتمه و بستن‌شدن پرونده ادعاهای نادرست اُزآنس انرژی‌اتمی پافشاری می‌کرد و دیدیم که در ادامه هم با ملتپه‌شدن خیابان‌ها و تصور نادرست آمریکایی‌ها بر قرار گرفتن ایران در موضع ضعف و نیاز مبرم به برجام، باز هم به خواسته‌های آنان تن داده نشد و در حال حاضر به نقطه‌ای رسیدیم که غرب با بازگش از مواضع خصمانه ماه‌های گذشته خود مبنی بر اولویت‌نداشتن دیپلماسی با ایران، از لزوم تعامل و مذاکره سخن می‌گوید. هر چند از نگاه مدافعان دولت قبل و طرفداران برجام، این رویکرد دولت سیزدهم به منافع ملی ضرر وارد کرده ولی واقعیت آن است که آن چه که به منافع کشور خدشه وارد می‌کند، هواخواهی از هسر توافقی و بسته هر قیمت ممکن است. این رویکرد است که کشور را به توافق وابسته و باعث قرار گرفتن در موضع ضعف و قبول خواسته‌های طرف مقابل می‌شود؛ مثل برجام که بر مبنای ایده «هر توافقی، بهتر از عدم توافق است» شکل گرفت و تبعات آن را از جمله خروج بدون‌هزینه ایالاتمتحده و ضرر و زبانی که ایران متحمل شد، به وضوح دیدیم.

هر چند بنا وجود رویکرد سنئودنی دولت در حوزه دیپلماسی، ضعف‌های اساسی هم به چشم می‌خورد؛ از جمله مسئله جمهوری‌آذربایجان که تا کنون پاسخ درستی به آن داده نشده و تاخیر در حل و فصل مشکلات موجود، آن را به یک معضل امنیتی تبدیل می‌کند. فراتر از این مسائل و با وجود عملکرد مناسب و متوازن، باید دید که نتایج این دیپلماسی قابل توجه، تا چه اندازه در زندگی روزمره مردم قابل مشاهده خواهد بود. اگر قرار باشد که تعمیق ارتباط با همسایگان و تقویت مناسبات اقتصادی و به تبع آن افزایش درآمد کشور منجر به منفعت صاحبان‌سرمایه و طبقات بالای جامعه شده و توده مردم از برکات ایسن ارتباط بی‌نصیب بمانند، تمام این دست‌اوردها بر باد خواهد رفت. دولت‌سیزدهم مدنظر داشته باشد که میوه دیپلماسی باید در سفره قاطبه مردم قابل مشاهده باشد.
الف

خبر

سفر رئیس‌جمهور به آمریکای لاتین هوشمندانه و قدرت‌آفرین است

یک عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: در دولت سیزدهم سید راهبردی ارتباطات سیاسی و اقتصادی کشور توسعه پیدا کرده و سفر رئیس‌جمهور به آمریکای لاتین یک سفر هوشمندانه و قدرت‌آفرین است.

اقبال شاکری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره اهمیت سفر رئیس‌جمهور به آمریکای لاتین و ظرفیت‌های موجود در این منطقه، بیان کرد: الحمدلله وسعت ارتباطات دیپلماتیک ایران در جهان روبه توسعه بوده و در منطقه نیز به سرعت در حال تقویت در راستای حمایت از همسایگان و ایجاد اتحادهای راهبردی منطقه‌ای در حوزه‌های اقتصادی، امنیتی و دفاعی است. با سفر ناوگروه ۸۶ به دور دنیا نیز ما قدرت دیپلماسی خود را به جهان نشان دادیم. وی در ادامه اظهار کرد: الحمدلله ما سبید راهبردی ارتباطات سیاسی و اقتصادی خود را توسعه دادیم- و از محوری که در دولت قبلی بود که احساس می‌کرد مشکلات کشور فقط از طریق آمریکا و اروپا حل خواهد شد، فاصله گرفتیم و نشان دادیم که برقراری ارتباطات با سایر بلوک‌های دنیا می‌تواند در حل مشکلات کشور راهگشا بوده و ریسک تحریم را نیز کاهش دادیم. وی در پایان گفت: سفر رئیس‌جمهور به آمریکای لاتین پس از سفر به کشورهای منطقه، روسیه و چین نیز یک سفر هوشمندانه و قدرت‌آفرین بوده و آن شاه‌الله به دنبال راهبردهای توسعه مبادلات اقتصادی و تجاری که در این سفر دنبال خواهد شد شاهد رشد تولید خواهیم بود.

سیاست‌روز

گزارش

مکرون پیشتاز در گفت‌وگوی تلفنی با رئیسی

نوع سیاسیاتی دارد که این کشور در قبال ایران اتخاذ کرده و می‌کند.

امانول مکرون رئیس‌جمهور فرانسه دیروز نیز با سید ابراهیم رئیسی تماس گرفت و گفت‌وگویی ۹۰ دقیقه‌ای داشت. به گفته معاون سیاسی رئیس‌جمهور، مکرون در این گفت‌وگی تلفنی تأکید کرده که به دنبال تعامل با جمهوری اسلامی ایران است. جمشیدی افزود: دو رئیس

رغبت مکرون برای گفت‌وگوی تلفنی با رئیس‌جمهور کشورمان، نشان می‌دهد که فرانسه نقش رابط سران تروئیکا اروپایی (انگلیس، فرانسه و آلمان) و آمریکا را درباره مذاکرات هسته‌ای برعهده دارد.

محور گفت‌وگوهای او با رئیسی نیز بر مدار مذاکرات هسته‌ای، برجام و لغو تحریم‌ها و در پایان نیز روابط دوجانبه می‌چرخد، روابطی که قطعاً بستگی به آمریکا و

فرانسه که از نظر وضعیت داخلی روزهای خوبی را سپری نمی‌کند، سعی دارد در ماجرای برجام نقش آفرینی کند، توافقی که آمریکا از آن خارج شد و اروپا نیز پشت سر ایالات متحده به تعهدات خود عمل نکرد.

سیاست جمهوری اسلامی ایران پس از خارج شدن آمریکا از برجام، همواره در چارچوب گفت‌وگو و دستیابی به نتیجه‌ای بوده است که پیش از این برای دستیابی به برجام تلاش شده بود، هرچند توافق هسته‌ای دارای ضعف‌های زیادی است و باید اگر قرار بر توافق دوباره بر سر آن است، بازنگری اساسی بر روی آن شود تا اتفاقی که برای آن افتاد تکرار نشود.

رئیس‌جمهور فرانسه که در زمان‌های گوناگون گفت‌وگوهای تلفنی با رئیس‌جمهور کشورمان داشته است، رکورددار این گفت‌وگوهاست. امانول مکرون رئیس‌جمهوری فرانسه با گفت‌وگویی که دیروز با رئیس‌جمهور کشورمان داشت، از زمان روی کار آمدن دولت سیزدهم، هفتمین بار است که با رئیسی گفت‌گوی تلفنی انجام می‌دهد.

معاون سیاسی دفتر رئیس‌جمهور در صفحه شخصی خود در این‌باره نوشت: امانول مکرون رئیس‌جمهور فرانسه با رئیس‌جمهور کشورمان به صورت تلفنی گفت‌وگو کرد.

رئیس‌ستادکل نیروهای مسلح گفت: باید از تمام ظرفیت و توانمندی‌های کشور استفاده شود و در مقابل نیز اگر یک بخش از تولید، کارآمدی خود را از دست داده و نیازمندی نسبت به آن وجود ندارد، شجاعانه نسبت به حذف آن تصمیم گرفته شود.

سرلشکر محمد باقری در همایش مدیران ارشد وزارت دفاع با اشاره به اینکه این وزارت‌خانه در بخش نظامی با پیشرفت‌های خود در صنعت دفاعی موجب ایجاد بازدارندگی برای کشور و در بخش غیر نظامی نیز به عنوان پیشران صنعت کشور شناخته می‌شود گفت: وزارت دفاع جزء ارکان اساسی و راهبردی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است که مأموریت‌های سنگینی را در حوزه نظامی و غیر نظامی بر عهده دارد.

باقری با اشاره به نشانه‌های شکست سیاست‌های جهان‌تک قطبی آمریکا همانند فرار از افغانستان، تخلیه و ترک عراق و کاهش چشمگیر نیروهایش در منطقه گفت: جهان در آستانه نظم نوینی ایستاده است که در آن آمریکا در راس هرم قدرت جهانی نیست و رژیم صهیونیستی نیز در مسیر تضعیف قرار دارد و در مقابل، جمهوری اسلامی ایران به یاری خداوند در مسیر افزایش قدرت قرار گرفته و در حال استفاده از ظرفیت‌های خود برای یک حرکت جهشی رو به جلو در همه زمینه‌ها است.

امیر آشتیانی:

سال گذشته صادرات محصولات دفاعی ۳ برابر افزایش داشت

وزیر دفاع گفت: به همت مجموعه وزارت دفاع افزایش ۳ برابری در صادرات، افزایش ۴برابری تولید کالا و خدمات غیرنظامی و افزایش ۸۱ درصدی تولیدات نظامی را در سال گذشته ثبت کردیم.

امیر محمدرضا آشتیانی وزیر دفاع در همایش مدیران ارشد وزارت دفاع با بیان اینکه این وزارتخانه در دفاع از ارزش‌های والاّی انقلاب اسلامی و نابودی نظام سلطه از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کند، گفت: وزارت دفاع همیشه آماده و پا در رکاب ایستاده است تا در سخت‌ترین و پیچیده‌ترین شرایط تحمیل شده از سمت دشمن، اقتدار نظامی، علمی و فناوریانه جمهوری اسلامی ایران را حفظ کند.

وزیر دفاع با بیان اینکه رویکرد اصلی و جهت‌گیری

سخت‌گویی شورای نگهبان ایرادات و ابهامات طرح « مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی» را تشریح کرد.

هادی طحان نظیف سخت‌گویی شورای نگهبان در نود و پنجمین گزارش از سلسله گزارش‌های خود درباره طرح «مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی» توضیحاتی ارائه کرد که متن آن به شرح زیر است:

طرح «مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی» که پیش از این با عنوان طرح «مالیات بر عایدی سرمایه» شناخته می‌شد، پس از سه سال بررسی در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و جهت اظهارنظر از حیث انطباق با شرع و قانون اساسی به شورای نگهبان ارسال شد.
مناظر که از عنوان طرح نیز پیداست، طراحان مصوبه، مهم‌ترین هدف طرح را مقابله با سوداگری و سفته‌بازی در بازار املاک، خودرو، طلا، ارز و رمزارز عنوان می‌کنند و وضع «مالیات بر عایدی سرمایه» را به‌عنوان یک پایه مالیاتی جدید، مالیاتی تنظیمی و در راستای کنترل تقاضای سوداگرانه در بازارهای مذکور می‌دانند.

این طرح در ۲۷ ماده و در قالب اصلاح موادی از قانون «پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان» و قانون «مالیات‌های مستقیم» تدوین شده و متناظر با اصلاحات صورت‌گرفته در خصوص هر یک از این دو قانون، مصوبه به دو بخش «بستر اجرایی» و «محاسبه و اخذ مالیات» تقسیم شده است.

بخش «بستر اجرایی» که مواد ۳ تا ۱۰ طرح را در بر می‌گیرد، موادی از قانون «پایانه‌های فروشگاه‌های و سامانه مؤدیان» را اصلاح کرده است و با گسترش دایره شمول قانون مذکور و به‌روزرسانی آن، تلاش دارد زیرساخت‌های لازم برای اخذ مالیات بر عایدی سرمایه را فراهم کند.
بخش دوم، یعنی بخش «محاسبه و اخذ مالیات» نیز که شامل مواد ۱۱ تا ۲۷ طرح است، پایه مالیاتی جدیدی تحت عنوان «مالیات بر عایدی سرمایه» را وضع و مشمولان، معافیت‌ها و نرخ آن را تبیین و تشریح می‌کند.
در خصوص این پایه مالیاتی جدید، به طور خلاصه می‌توان گفت، مالیات بر عایدی سرمایه، مالیاتی است که از مازاد قیمت فروش دارایی‌ها نسبت به قیمت خرید آن‌ها اخذ می‌شود که البته اخذ آن تابع احکام و شرایط مفصلی می‌باشد که در این طرح به آن‌ها پرداخته شده است.

شورای نگهبان پس از بررسی این طرح در چندین جلسه، آن را واجد ابهامات و اشکالاتی شناخت.
از مهم‌ترین ایرادات شورای نگهبان به این مصوبه، می‌توان به موارد پیش‌رو اشاره کرد:
در بند «ر» ماده ۸ طرح، کلیه اشخاص مکلف شده بودند تا صورت‌حساب هرگونه معامله خود از طریق اسناد

| یکشنبه ۲۱ خرداد ۱۴۰۲ | شماره ۶۱۵۷ |

www.siasatrooz.ir | info@siasatrooz.ir | @siasatrooz

جمهور دربارہ پیشبرد روابط مخصوص مذاکرات رفع تحریم و تحولات منطقه‌ای رایزنی و دربارہ نحوه ادامه تعامل نیز توافق کردند.

مکرون در بیشتر گفت‌وگوهای تلفنی خود سعی کرده تا فرانسه را در آذهان عمومی، کشوری خیرخواه نمایش دهد در حالی که سیاست‌های آن در همراهی با ایالات متحده در جریان خروج از برجام تبعیت محض از کاخ سفید بوده است. این سیاست چه در زمان ترامپ و چه در زمان بایدن با قوت ادامه دارد.

با توجه به سیاست خارجی منطقه‌ای ایران که پس از ۷ سال باعث شد تا روابط تهران و ریاض بار دیگر از سر گرفته نشود، نگاه جمهوری اسلامی ایران به همسایگان و البته پیوستن کامل به سازمان‌های و مراکز، و البته موفقیت‌های سیاست خارجی دولت را نشان می‌دهد که همین امر باعث گشته تا غرب خود را از این جهت ناموفق بیندارد و در این میان، با نقش آفرینی فرانسه سعی دارد تا این عقب‌ماندگی را جبران کند.

هر چند از ۹۰ دقیقه گفت‌وگوی رؤسای‌جمهور دو کشور مطالب زیادی منتشر نشده، اما درباره پیشبرد روابط به خصوص مذاکرات رفع تحریم و تحولات منطقه‌ای رایزنی و درباره نحوه ادامه تعامل نیز توافق کردند.

مهم و ضروری است و در این راستا باید از تمام ظرفیت و توانمندی های کشور استفاده شود و در مقابل نیز اگر یک بخش از تولید، کارآمدی خود را از دست داده و نیازمندی نسبت به آن وجود ندارد، شجاعانه نسبت به حذف آن تصمیم گرفته شود، زیرا ماندن پای روش‌ها و سنت‌ها قدیمی و محصولات بدون استفاده در میدان‌های امروز و آینده طبیعتاً خطای بزرگی است.

باقری با اشاره به اهمیت منابع انسانی در پیشبرد و پیشرفت امور اظهار داشت: همانطور که جذب جوانان توانمند، متخصص، با استعداد و متعهد و انقلابی در این زمانی که دشمن در پی جذب جوانان است امری ضروری است؛ انتخاب مدیران شایسته و مراقبت نسبت به آینده آنها مسئله بسیار مهمی است که باعث افزایش بهره‌وری می‌شود. وی ادامه داد: مسئله بازنستگان و وابستگان که آیینته کارکنان ما هستند مسئله بسیار مهمی است و باید توجه به آنها در حوزه خدمت‌رسانی روز به روز توسعه پیدا کند و این عزیزان که عمرشان را در ایثار گذرانده‌اند را حمایت و مراقبت کنیم و رسیدگی کامل به آنها صورت بگیرد. وی با تأکید بر استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان و شبکه همکاریان افزود: همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها باید افزایش پیدا کند، زیرا این برون‌سپاری هوشمند موجب چابکی، کاهش قیمت تولید و افزایش کیفیت می‌شود.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مطرح کرد:

تلاش برنامه هفتم برای بازکردن گره مشکلات

اگر برنامه واقعی نوشته شود اجرای آن هم به درستی انجام می‌شود. این نماینده مجلس توضیح داد: گاهی آرمان‌ها و مطالبات در قالب برنامه نوشته می‌شد و توجهی به واقعیات در آن نبود به همین دلیل زمینه‌ای برای اجرای برنامه هم فراهم نمی‌شد پس اگر همه چیز واقع‌بینانه در برنامه هفتم دیده شود و تلاش کنیم که از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب برسیم می‌توان انتظار داشت که برنامه به درستی اجرا شود.

قادری در پایان گفت: باید برنامه هفتم باعث رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت شود و ساز و کارهایی برای آن پیش‌بینی شود.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت که لایحه برنامه هفتم توسعه تلاش می‌کند تا گره‌های مشکلات را باز کند و ساز و کاری برای رفع نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت داشته باشد.

جعفر قادری در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: موضوعاتی همچون تورم و بیکاری، حجم زیاد پروژه‌ها و کارهای عمرانی، ناترازی بودجه و بحران آب چالش‌های فعلی کشور است که تلاش شده در لایحه برنامه هفتم این گره‌ها و مشکلات باز شود. وی افزود: در لایحه برنامه هفتم راه‌حلهایی برای رفع مشکلات دیده شده که نمونه آن افزایش نرخ بهره‌وری و رشد اقتصادی است. البته علاوه بر لایحه برنامه نحوه اجرای آن هم بسیار مهم است.

ایرادات شورای نگهبان به طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی چه بود؟

عادی را با مراجعه به مشاوران املاک و یا شرکت‌های معتمد، صادر کنند که شورای نگهبان در راستای تسهیل امور مردم، الزام مراجعه به مشاوران املاک و شرکت‌های معتمد را مصداق تشکیلات غیرضرور دانسته و اعطای انحصاری صدور صورت‌حساب را مغایر بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی تشخیص داد.

همچنین شورای نگهبان تبصره‌های ۱ و ۲ ماده ۸، در خصوص برخی احکام صدور صورت‌حساب معاملات افراد را در راستای حمایت هرچه بیشتر از مؤدی، به جهت عدم پیش‌بینی موارد پذیرش عذر موجه در صورت انقضای مهلت‌های اعتراض و اقدام، مغایر شرع شناخت. به‌علاوه شورا در همین راستا، تبصره ۲ مذکور را به جهت اینکه مؤدی در آن به علت عدم صدور صورتحساب، حتی در شرایطی که شخص دیگری موظف به صدور آن باشد، مکلف به پرداخت جریمه شده است، مغایر اصل ۴۰ قانون اساسی دانست.

از دیگر ایرادات مهم شورای نگهبان به این طرح باید به مغایرت بند «د» ماده ۲۵ مصوبه اشاره کرد. بند مذکور برای اخذ مالیات، ابتدائاً مسدودی حساب بدهکار مالیاتی را پیش‌بینی کرده بود که در راستای جلوگیری از تضییع حقوق مؤدیان مالیاتی و به جهت اینکه پیش از مسدودی، اعلام به فرد و استنکاف وی از پرداخت مالیات، لحاظ نشده بود که این امر مغایر نظام اداری صحیح و بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد. شورای نگهبان همچنین مواد متعددی را به جهت نقضی امور تقنینی به آیین‌نامه مصوب وزیر یا هیئت وزیران مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی تشخیص داد.

در کنار ایرادات مذکور باید به این نکته اشاره کرد که غالب ایرادات شورای نگهبان به «طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی»، ناظر به ابهاماتی بود که شورا مرتفع شدن آن‌ها توسط مجلس را برای اظهارنظر خود ضروری دانسته است. از جمله مهم‌ترین اینس ابهامات، می‌توان به ابهام عبارت «رمزپول و رمزدارایی» در بند ۵ ماده ۱۲ طرح اشاره کرد. بنسد مذکور انواع رمزپول و رمزدارایی را در کنار چهار نوع دارایی دیگر مذکور در ماده ۱۲، شمول مالیات بر عایدی سرمایه دانسته بود؛ با این‌حال به جهت فقدان تعریف مشخص از رمزپول و رمزدارایی، این بند توسط شورای نگهبان دارای ابهام شناخته شد.

بنابراین با توجه به ابهامات و ایرادات شورای نگهبان به طرح «مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی»، این طرح به مجلس شورای نگهبان داده شد تا در صورت اعمال اصلاحات، مجدداً مورد بررسی شورای نگهبان قرار گیرد.